

És tan difícil fer-se estimar?

Eva Piquer
Una victòria diferent
Destino, Barcelona, 2002
189 pàgs.

«Em vaig quedar sense nòvio dues setmanes després d'haver-me quedat sense mare. Si les desgràcies fossin imants, m'haurien pres per la porta de la nevera d'una família nombrosa», pensa l'Ada mentre sent que alguna cosa canvia a dintre seu —decidida a anar de la mort a la vida— davant el nínxol de la seua mare, «on no voldria anar ni morta», mentre es mira el ventre, tot creient que ha arribat l'hora. «Aprendre a estimar-se la vida quan la vida fa mal» —s'ha dit— i tot seguit ha pensat en tenir-te. Caldrà buscar-te un pare i trobar-te'l no serà feina fàcil, perquè tu no mereixes qualsevol pare —es repeteix l'Ada.

La que fou una criatura plena de preguntes insòlites, sempre encuriosida, viu avui confosa entre la intel·ligència i la felicitat. Doblement abandonada, la mare morta i el Pere captivat per una noia deu anys més jove, l'Ada veu venir-li el desig de dur-te al ventre, s'enamora o no del teu pare, poc importa. Al capdavant, l'enamorament, l'amor sexual, els idil·lis... són fragilitats, fils trencadissos: «¿Per què no vaig saber veure, palpar, olorar una el·lipsi d'amor prou evident? No tenia ni l'estadística a favor: els naufragis sentimentals són més norma que excepció».

Aquestes són les reflexions, els dubtes desordenats i inconnexos que se li acudeixen a la protagonista d'*Una Victòria diferent*, l'última novel·la d'Eva Piquer, guanyadora del Premi Josep Pla 2002. Coneguda també sota la signatura de «La lectora desacomplexada», Eva Piquer ha escrit ara una novel·la habitada per un personatge ple d'inseguretats, de petites manies complexes, gairebé properes a l'obsessió, que flueixen de pensaments superposats o juxtaposats en una fuga de paraules que s'acceleren i dibuixen triangles a través dels quals surten impulsos reprimits i somnis inconfessos. Una veu que traça metàfores visuals plenes d'humor, evocades i evocadores dels referents quotidians d'una generació: la Nocilla, el xiclet Cheiwn o les tires còmiques d'Snoopy. Aquest personatge és l'Ada, n'hem parlat adés.

L'Ada, que ha estat una nena diferent a les altres, superdotada i exigent amb ella mateixa des de ben menuda, és ara una dona jove —plena de vida i desitjos— però enverinada per una frustració: com fer-se estimar? Al cap li vénen recursos insospitats com posar un d'aquells anuncis breus, i n'imagina un: «Dona de trenta-dos anys canvia un quocient intel·lectual de vertigen, infrautilitzat, amb moltes possibilitats, per la capacitat comprovada de fer-se estimar»; o demanar auxili a l'estimada senyora Francis, a qui sent ganes de dir-li: «El meu home m'ha deixat per una altra dona i no puc parar de plorar». Però, de sobte, l'Ada abandonada toca de peus a terra en sortir al carrer. Ella que pensava trobar-hi tot ple de dones infelices... I per contra, hi veu aquelles parelles que li fan dir: «passejaven impúdicament la seva felicitat i me la refregaven per la cara: a mi m'estimen i a tu no, els elis». Però aviat es convencerà que no hi ha un «punt final» per a la seua vida, perquè el que sent al ventre hi ha posat «punts suspensius». Aquest «secret sense nom», que li fa companyia, un secret que l'enamora i que fins ara ella ajornava.

L'Ada es demana pel preu de la felicitat, ella sap que «es pot ser feliç i ignorant» i que «la mare haurà viscut feliç i enganyada fins a la metastasi final», però, així i tot, no s'amoïna perquè intueix que la seua lluita serà una victòria diferent, que tindrà per pare un home de memòria prodigiosa, i poca cosa més, que la mama no hauria mai imaginat per a tu. Però l'Ada ha decidit no dir més «sempre» ni «mai» i tot prenent aire es repeteix: «les llàgrimes no s'acaben. Les ganes de plorar, sí».

Lourdes Toledo

Revista de revistes

¶ L'Espill

La revista que fundà Joan Fuster dedica un número especial, en l'any que en fa deu que morí i quaranta de la publicació de *Nosaltres, els valencians*, a «repensar un llegat intel·lectual que continua sent estimulant i digne de ser tingut en compte, i que no ha rebut el tracte que en bona lògica li pertocava». El volum, de 224 pàgines, ofereix un seguit d'articles que aborden des de punts de vista molt diversos l'obra fusteriana i la seua significació actual. Hi trobem textos d'A. Furió, J. M. Terricabras, J. Muñoz, A. Seva, E. Serra, J. Palàcios, A. Martí, E. Sòria, A. Beltran, S. Abrams, D. Keown, X. Antich, V. J. Escartí i M. Nicolás, així com —en l'apartat «documents»— un retrat literari de Fuster a cura de M. Roig i una selecció de correspondència inèdita. A més, S. Cortés, B. Mesquida, J. Iborra, V. Raga i J. Espinós ressenyen diverses publicacions recents d'obres de Fuster. També s'inclouen fotografies que ressegueixen la vida de l'autor de Sueca. En conjunt, la revista presenta una visió plural i intencionada que desmenteix amb escreix els plantejaments reduccionistes o directament desqualificadors, tan sovintejats, a propòsit d'una obra decisiva, que ha marcat i continua marcant la nostra contemporaneïtat. (Núm. 10, 2002, 9 euros, Publicacions Universitat de València - Edicions 3i4, El Batxiller 1, 1^a, 46010 València.)

¶ El Contemporani

En aquest número, com en gairebé tots, domina la diversitat de temes i autors. Hi destaquen els treballs de J. Comellas sobre la correspondència de V. Català i J. Maragall, de S. Fonseca sobre Sudan, de M. Sellés sobre la professió d'investigador social, d'A. Ferrer sobre diàleg intercultural, de B. Muniesa sobre la transició («tot lligat i ben lligat»), d'E. Pujol sobre la reconsideració de J. Vicens Vives, de F. Archilés sobre Fuster i la identitat nacional dels valencians (un text certament polèmic), i d'E. Masjuan sobre E. Barriobero i la justícia revolucionària a la Barcelona del 1936. A més, l'article d'E. Said sobre sionisme americà, i les entrevistes amb M. Hroch i amb Ll. Julià, a cura de X. M. Núñez Seixas i d'A. Achavarría respectivament. Diverses notes, articles sobre arts i ressenyes (alguna de ben contundent) completen el sumari d'una revista plena d'interès, il·lustrada en aquesta ocasió amb obra d'A. Miró, sobre el qual escriu J. Á. Blasco Carrasosa. (Núm. 25, gener-juny 2002, 8 euros, Editorial Afers, La Llibertat 12, 46470 Catarroja.)